

Audito Rūmų priemonės, taikomos reaguojant į COVID-19 pandemiją

Europos Audito Rūmai ėmėsi reikiamų veiksmų, kad COVID-19 pandemijos metu Europos Sąjungoje galėtų toliau veiksmingai vykdyti viešojo audito funkciją ir laiku parengti audito ataskaitas, nuomones ir apžvalgas, kiek tai įmanoma šiuo sudėtingu laikotarpiu. Taip pat reiškiamo padėką visiems, kas gelbsti gyvybes ir kovoja su pandemija Liuksemburge, Europos Sąjungoje ir visame pasaulyje. Ir toliau laikysimės įsipareigojimo remti Liuksemburgo vyriausybės politiką visuomenės sveikatos apsaugos srityje. Švelnindami dabartinės sveikatos krizės poveikį mūsų darbuotojams, ėmėmės atsargumo priemonių, kad kuo labiau sumažintume jiems ir jų šeimoms kylančią riziką.

Pranešimas spaudai
Liuksemburgas, 2020 m. balandžio 23 d.

Skiriant ES lėšas kultūros objektams būtinas didesnis sutelktumas ir koordinavimas, teigia auditoriai

Parengtos kelios Europos iniciatyvos, skirtos kultūros objektams propaguoti. Tačiau, kaip teigiama naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje, jų koordinavimas su finansavimo priemonėmis yra pernelyg ribotas, o ES investicijos nėra pakankamai orientuotos į kultūros objektų išsaugojimą ir finansinį tvarumą. Be to, kultūros investicijos, anot auditorių, laikomos ne prioritetu, bet iš esmės priemone skatinant siekti ekonominių tikslų.

ES gali didžiulius savo turtinga kultūros įvairove ir siekdama užtikrinti, kad Europos kultūros paveldas būtų saugomas ir turtinamas, įgyvendina keletą iniciatyvų. Siekiant šio tikslo gali būti prisidedama įvairių fondų lėšomis; reikšmingiausias iš jų – Europos regioninės plėtros fondas (ERPF). Auditoriai nagrinėjo tokių investicijų poveikį ir įvertino keleto objektų, kuriems skirta parama, finansinį ir fizinį tvarumą. Jie patikrino 27 projektus septyniose valstybėse narėse: Vokietijoje, Prancūzijoje, Kroatijoje, Italijoje, Lenkijoje, Portugalijoje ir Rumunijoje.

„Be ES investicijų nebūtų įgyvendinta beveik pusė su kultūros objektais susijusių projektų, – teigė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Pietro Russo. – Vis dėlto nėra aišku, ko dabartinėmis iniciatyvomis ES siekia, nes joms trūksta sutelktumo ir tarpusavio koordinavimo.“

Kultūros aspektai įtraukiami („integruojami“) į įvairias ES lygmens strategijas ir politikas. Auditorių vertinimu, keleto programų egzistavimas, dalyvaujant skirtingiems subjektams ir persidengiant laikotarpiams bei tikslams, yra pernelyg sudėtingas ir painus. Be to, auditoriai nustatė, kad ES kultūrinės iniciatyvos daro nedidelį poveikį galimybėms gauti ES lėšų. Visų pirma, finansuodamos

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

projektus valstybių narių institucijos neatsižvelgia į tai, ar kultūros objektai dalyvauja ES iniciatyvose.

2010–2017 m. sudariusios apie 750 milijonų eurų per metus, ERPF lėšos yra svarbus viešųjų investicijų į kultūros objektus finansavimo šaltinis maždaug trečdaliui ES valstybių narių. Vis dėlto kultūros aspektas nėra laikomas prioritetu skiriant ERPF finansavimą, – jis tebėra orientuotas į ekonominius ir socialinius aspektus. Taigi investicijos į kultūros objektus yra priemonė tikslui pasiekti ir jos finansuojamos tik tada, kai padeda padidinti ekonominį konkurencingumą ar skatina vystymąsi.

Ekonominių tikslų dominavimas taip pat reiškia, kad nepakankamai dėmesio skiriama kultūros objektų tvarumui. Šiuo metu, jei nesitikima, kad veiksmai objekte turės ekonominį ir socialinį poveikį, ERPF lėšomis jo finansuoti negalima, net jei reikia imtis skubių darbų.

ES kultūros objektai paprastai priklauso nuo viešųjų subsidijų veiklai vykdyti ir investicijoms finansuoti. Tačiau jie mažai skatina didinti pajamas, pažymi auditoriai. Iš tiesų, pagal ERPF reikalavimus pajamų duodantiems projektams, didesnės grynosios pajamos reiškia mažesnę ES paramą.

Apskritai auditoriai pateikia nevienareikšmį ERPF projektų, susijusių su kultūros objektais, veiksmingumo ir tvarumo vertinimą.

Siekiant pašalinti nustatytus trūkumus, auditoriai Europos Komisijai rekomenduoja:

- pagal Sutartyse nustatytą kompetenciją tobulinti dabartinę ES kultūros strateginę programą,
- Europos kultūros paveldui išsaugoti skatinti naudoti privačias lėšas,
- stiprinti ERPF lėšomis finansuojamų kultūros objektų finansinį tvarumą ir
- imtis konkretesnių veiksmų siekiant išsaugoti paveldo objektus.

Pastabos leidėjams

Specialioji ataskaita Nr. 08/2020 „ES investicijos į kultūros objektus – didesnio sutelktumo ir koordinavimo vertas klausimas“ paskelbta 23 ES kalbomis Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu).

Audito Rūmai pristato savo specialiąsias ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai bei kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams. Didžioji dalis mūsų ataskaitose pateikiamų rekomendacijų yra praktiškai įgyvendinamos.

Kontaktai spaudai dėl šios ataskaitos

Vincent Bourgeois – E. paštas vincent.bourgeois@eca.europa.eu

Tel. (+352) 4398 47 502 / Mob. tel. (+352) 691 551 502